ПЕРЕДМОВА

В умовах становлення та укріплення правової держави та ринкової трансформації економіки майнові та особисті немайнові відносини наповнюються новим змістом, змінюється їхній характер, формуються нові соціальні зв'язки між учасниками цивільного обігу. За таких умов необхідним є продовження реформування чинного цивільного законодавства з метою приведення його у відповідність до потреб суспільства.

Стрімке оновлення законодавства, що регулює майнові та особисті відносини, природно, зумовлює необхідність цивілістичних досліджень, предметом яких є висвітлення актуальних проблем, що постають у процесі впровадження та тлумачення нових законодавчих норм. Теоретичні дослідження у сфері цивільного права дозволяють як виявити існуючи проблеми та запропо-нувати шляхи їх вирішення, так і визначити подальші шляхи розвитку цивільного права.

Представлений увазі читача черговий, дев'ятнадцятий випуск «Часопису цивілістики» містить статті, в яких досліджуються актуальні проблеми правового регулювання цивільних правовідносин в умовах євроінтеграційних процесів, які сьогодні відбуваються в Україні. Матеріали, викладені у збірнику, відображають погляд на цивілістичні проблеми як досвідчених фахівців і уче-них у сфері цивілістики, так і молодих дослідників проблем у сфері цивільного права.

У рубриці «Питання теорії» вміщено статті, присвячені загальним проблемам цивілістики. У цих дослідженнях Харитоновим Є.О. визначено цивілізаційний підхід у дослідженні приватного права як європейського концепту, Голубєвою Н.Ю. висловлена авторська думка щодо співвідношення зобов'язальних та речових правовідносин, також тут містяться статті, присвячені дослідженню особистих немайнових прав дитини при усиновленні, договору роздрібної купівлі-продажу, консультаційним послугам в цивільному обороті України тощо.

Рубрика «Практична цивілістика» містить статті, які висвітлюють практичні цивілістичні проблеми. Зокрема, розглядаються проблеми припинення поруки як одного із засобів забезпечення виконання зобов'язань, питання забезпечення прав людини в умовах надзвичайного стану, проблемні аспекти права спільної власності подружжя на житло тощо.

Рубрика «Порівняльна цивілістика» в цьому числі Часопису присвячена пам'яті колишнього члена редколегії, видатного компаративіста, доктора юридичних наук, професора, Олександра Костянтиновича Вишнякова. Це визначило специфіку структури рубрики – на початку рубриці подано спогади про Олександра Костянтиновича та опубліковано автореферат його докторської дисертації, а також наведено перелік його праць з питань порівняльного правознавства.

Історичний метод використаний у дослідженнях, які вміщені в рубриці «Історична цивілістика». Це, зокрема, статті Федущак-Паславської Г. М. «Історично-правові та філософські передумови створення Австрійського загального цивільного уложення» та Миньо М.М. «Рецепція положень римського права щодо Locatio-conductio (договір найму) в Цивільному кодексі Австрії (ABGB) 1811 р.».

У рубриці «Права інтелектуальної власності» Харитонова О.І. у статті «До проблеми визначення особистих немайнових прав фізичної особи у галузі інтелектуальної власності» акцентує увагу на тому, що якщо цивільно-правове регулювання відносин щодо особистих немайнових прав (благ) може мати місце тільки у випадках, передбачених законом, то охорона особистих немайнових прав цивільним законодавством (навіть не врегульованих ним безпосередньо) можлива у будь-якому випадку. Проблематика права інтелектуальної власності також розглянута у дослідженнях Форманюк В.В. «Єдиний Європейський ри-нок і загальні питання гармонізацій них процесів у сфері права інтелектуальної власності» та Кетрарь А.А. «Умови авторських договорів».

В цьому номері журналу також продовжується впроваджена в минулому номері рубрика – «Початок наукового шляху», у якій у цей раз публікуються засновані на магістерських роботах студентські дослідження, що представля-ють собою певну цінність для розвитку науки, які друкуються за рекомендацією кафедри цивільного права НУ «ОЮА».

Окремо подані ставши вже традиційними рубрики «Зарубіжні зв'язки» та «Наукове життя», у яких відображена діяльність кафедри цивільного права НУ «ОЮА» та її окремих представників, спрямована на пошук проблем у законодавстві та шляхів їх вирішення, впровадження результатів наукових досліджень у практичну діяльність та обмін досвідом із зарубіжними партнерами.

Доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України,
президент Національного університету
«Одеська юридична академія»
Сергій Васильович Ківалов